info@payamdaily.ir

نخستین روزنامه صبح البرز

پیام آشنا

شماره ۱۸۶۴
یکشنبه / ۳۰ خرداد/ ۱۴۰۰
۹ / ذوالقعده / ۱۴۴۲
20 / June / 2021

صاحب‌امتیاز: موسسه همگامان اندیشه زمان
مدیرمسئول: محمود حیدری سردبیر: باهره حیدری
نشانی: کرج، بلوار تعاون، خیابان فرهنگ، جنب کانون کارشناسان، برمی‌داه گستری
تلفن: ۲۲۵۲۳۲۸۸-۲۲۵۲۳۲۴۲-۰۲۶۲ فکس: ۲۲۵۵۲۸۳۸
فکس اینترنتی پیام آشنا: ۰۲۱-۸۹۷۸۶۷۲۹
امتیاز در طرح ارزیابی کیفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی: ۴۲/۴۶
چاپ: کارگر

کافه پیام

برای انعکاس نظرات و گلایه‌ها و پیشنهادات خود درباره مسائل البرز با پیام آشنا تماس بگیرید

۳۲۵۵۳۸۳۸
۳۲۵۴۱۴۹۵
۰۹۰۱۴۰۴۸۳۳۳

با شعرای کرج

بهار زندگانی

بگذشت بهار زندگانی
دیگر نَبُوَد زآن نشانی
لب بسته به کنج غم خمیدم
فریاد ز رنج ناتوانی

تاراج شدم به خواهش جان
هر کوی و گذر غم فَراوان
یک لحظه ز کس نشد نویدی
یک یار نشد به هم زبانی

این دوره عجب فسانه ای بود
از عشق کجا نشانه ای بود
یاران به ریا و رنگ بودند
ما را که نبود یار جانی

هر قول و غزل فریب کس شد
دیباچه شعر بی نفس شد
من در پی بال و میل پرواز
اما به قفس شدم نهانی

تا سایه بی کسی بلند است
هر بال پری وشی به بند است
گویم که تو هم غم بدانی
مایيم و اسیر زنده مانی

شهرم به دلش شرر مهیاست
فقر است و فغان ز غصه غوغاست
آنجا که گرسنه نان ندارد
ایمان بشود به کفر آنی

مردم همه زار و دل شکسته
هر بند خوشی ز ما گسسته
این کوی مگر خدا ندارد
کاین نقش زده به زندگانی

ای شب دل من ترانه دارد
بس قصه عاشقانه دارد
هنگامه عاشقی به پا کن
بگذار شوم در عشق فانی

پری وش فیروزبخت

خبر

معافیت‌های کرونایی

وزارت خزانه‌داری امریکا با صدور دستورالعملی جدید اعلام کرد مبادلاتی را که برای مقابله ایران با ویروس کرونا ضروری هستند از قوانین تحریم‌ها معاف کرده است.

دیروز این خبر را در شبکه‌های اجتماعی زیاد دیدیم و کاربرانی هم درباره‌اش نوشتند و به این مسأله اشاره کردند که این معافیت نشان می‌دهد برخلاف تبلیغ‌ها و ادعاهای برخی، دارو و تجهیزات درمانی از تحریم معاف نبوده‌اند: «این یعنی تا امروز مبادلات مرتبط با مقابله با کرونا در ایران تحریم بود». «الان برادرانها به خزانه‌داری امریکا یادآور می‌شن که مبادلات مربوط به کرونا مشمول تحریم‌ها نیستند.»، «چه خبر خوبی. امیدوارم این باعث بشه واردات واکسن افزایش و تسریع پیدا کنه»، «تنها دو روز پس از ورود موفق واکسن برکت به سد واکسیناسیون ملی ایران، امریکا طی یک شو آف رسانه‌ای تحریم‌های مربوط به کرونا را موقتاً تعلیق کرد. مشاهده می کنید تنها راه لغو تحریم‌ها، تلاش برای خودکفایی است نه دور زدن آن و تعهد دادن! اینو بگویید تو سر اونا که میگن دارو تحریم نیست!»، «من مثبت ارزیابی نمی کنم.

انگار دارن به معافیت‌های موقت راضی میکنن دهان جامعه جهانی رو هم ببندند»، «ونوئوت کنیم برای دوستانی که تا الان مدعی بودند چنین خمعاتی ذیل تحریم‌ها قرار نمی گیره و آزاد است»، «یعنی این موارد (پزشکی و بهداشتی) شامل تحریم بوده است»، «همین که ایران موفق به تولید انبوه واکسن ایرانی کرونا شد، امریکایی‌ها مبادلات کرونایی با ایران را از تحریم‌ها معاف کردند. نتیجه: اگر بخواهیم تحریم‌ها رفع و بی‌اثر شود، باید خودکفا شویم و به توان داخلی متکی باشیم»، «حالا که واکسن کرونا رو ساختیم و جزو ۶یا۷ کشور تولید کننده واکسن شدیم تحریم رو برداشتن؟! خسته نباشن»، «عجیب! مگر تحریم شامل اقدام پزشکی و بشردوستانه هم بود که حالا (نه اینکه لغو شود) کاهش پیدا کند؟!»، «اقدام امروز خزانه‌داری امریکا در لغو تحریم‌های کرونایی در راستای کمک به مردم ایران تلقی نخواهد شد. ما فراموش نمی کنیم که یک سال و اندی ما را رها کردید. انتظار می رفت بایدن از روز اول اقدام کند نه امروز که رمقی نمانده»

یگانه خدامی

دیدگاه

منتورینگ چگونه عملکرد کارمندان را افزایش می‌دهد؟

امروزه، نگهداری کارمندان یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش روی شرکت‌ها است. عدم ایجاد وفاداری در شرکت کارکنان با عملکرد بالا درحالی که نیروهای خارجی و داخلی برای خراب کردن منابع ارزشمند تلاش عمل می‌کنند، می‌تواند صدمات دیگ‌بمب ساعتی برای سازمان عمل کند و هر لحظه باید نگران از دست رفتن این منابع باشید.

در پژوهش‌های موجود، راهکارهای گوناگونی برای مقابله با این چالش مطرح شده است. یکی از مفاهیمی که در سال‌های اخیر مطرح‌شده و مورد توجه قرار گرفته است، موضوع منتورینگ یا مربی‌گری در کسب‌وکار است که خود می‌تواند راحلی برای افزایش انگیزه و بهره‌وری کارکنان و جلوگیری از خروج آنها در سازمان باشد. مطالب زیادی درباره اینکه منتور کیست و چه وظایفی دارد منتشر شده است اما در تعریفی مختصر می‌توان گفت: منتور فردی است که دارای دانش بیشتری در موضوع مورد نظر بوده و با تجربه شخصی خویش افرادی را که تجربه کمتری دارند راهنمایی و کمک می‌کند. منتور با دانش، مهارت و تجربه‌های که در زمینه مورد نظر دارد، مایل است با ارائه بینش و پشتیبانی آن اطلاعات را به اشتراک بگذارد. همچنین به افزایش اعتماد به نفس و رضایتمندی آنها کمک می‌کند. روابط یک منتور با افراد، روابطی غالبا غیررسمی است و منتورینگ یک فرآیند نسبتا طولانی‌مدت است.

منتورینگ را می‌توان نوعی حمایت از آموزش کارکنان دانست که خارج از روابط مرسوم و سلسله مراتب سازمانی (مدیر و کارمند) صورت می‌گیرد. این فرآیند به‌طور معمول به صورت راهنمایی طولانی‌مدت انجام می‌شود.

منتورینگ در سازمان

براساس گزارش‌ها ۲۵ درصد کارکنانی که دارای پتانسیل بالایی هستند در کمتر از یک‌سال تصمیم به استعفا می‌گیرند به همین علت سازمان‌ها باید به‌دنبال راه‌هایی جدید برای حفظ کارکنان نمونه خودباشند.

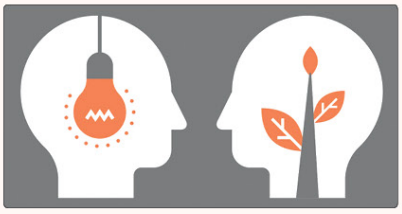

فرآیند منتورینگ مزایای بی‌شماری را برای کارمندان و سازمان به ارمغان می‌آورد. این فرآیند گسترش بینش کارکنان در مورد فعالیت‌های شرکت، ایجاد روابط مستحکم‌تر، تبادل دانش و اطلاعات و تقویت مهارت‌های شغلی را به همراه دارد. منتور می‌تواند به سازمان در استخدام نیروهای جدید کمک کند و حس وفاداری را به کارمندان القا کند و در نتیجه موجب افزایش بهره‌وری خواهد شد. منتورها دارای ارتباطات رهنمون‌ها و توصیه‌هایی هستند که سال‌ها طول می‌کشد تا یک فرد تازه‌کار، چنین قابلیت‌هایی را کسب کند. منتور می‌تواند موقع از پیش‌بینی کرده و از مشکلات احتمالی جلوگیری کند. همچنین به دلیل ارتباط نزدیک میان منتور و کارمندان، منتورها قادر خواهند بود، راحل‌هایی برای بهبود عملکرد کارکنان به مدیر سازمان ارائه دهند. کارمندان در روابط منتورینگ عموما رضایت شغلی بیشتری نیز دارند که می‌تواند به معنی محیط کاری مثبت‌تر و سطح بالاتری از انگیزش شغلی باشد.

عموما فرآیند منتورینگ، ارتباطی دوطبقه بین طرفین است. اما برخی از سازمان‌ها به‌منظور پروش استعدادها، برنامه‌های منتورینگ را به صورت جدی در دستور کار خود قرار می‌دهند. هدف برنامه منتورینگ در این سازمان‌ها، استفاده از دانش، مهارت و تجربه کارکنان ماهر و انتقال این موارد به کارمندان جدیدبرای پیشرفت شغلی آنها و ارتقای کلی سازمان است. پژوهش‌های صورت گرفته نشان می‌دهد در چنین سازمان‌هایی، انگیزه کارمندان برای حضور در محیط کار و همچنین پیگیری اهداف سازمان بیشتر است و بهبود عملکرد شغلی آنان را به همراه دارد. البته در این پژوهش‌ها ذکر شده است که تحقق اهداف فوق در هر سازمان، با نوع رفتار و شخصیت منتور، مدل اجرایی او و نوع تعاملاتش با کارکنان و همچنین درک صحیح او از اهداف سازمان ارتباط تنگاتنگ دارد.

ملاحمی که کارمندان به منتورهای خود برای مشورت گرفتن و پیدا کردن راحل مراجعه می‌کنند، اشتباهات کمتری در کارشان رخ می‌دهد که این امر موجب کاهش خسارت برای کارفرمایان می‌شود. منتورینگ روابط کاری را بهبود می‌دهد و به کارمندان احساس تعلق می‌دهد که این دو عامل، کارمندان را برای ماندن در سازمان ترغیب می‌کنند و این حس تعلق، خود مشارکت کارمندان را نیز افزایش می‌دهد. همچنین وجود ارتباط مستمر میان منتور با مربی یا کارکنان با کارکنان با یکدیگر، سبب افزایش تعاملات در سازمان و اجتماعی شدن افراد می‌شود.

عموما ایده‌ها و روش‌های خلاقانه‌ای که در ذهن کارکنان وجود دارد با عملا توسط آنها بیان نمی‌شود یا به صورت ناقص ارائه می‌شود. منتورها می‌توانند آنچه در ذهن کارکنان نهفته است را آشکار کنند و از آن در جهت اهداف سازمان استفاده کنند. نتیجه تحقیقاتی که در زمینه تاثیرات حضور منتور در محیط کاری در دانشگاه **Dnubius University** انجام شده نشان می‌دهد وجود برنامه منتورینگ در سازمان تاثیر قابل توجهی بر خودکارآمدی کارمندان داشته، رضایت شغلی آنان را افزایش داده و در ارتقای تعهد آنان به سازمان موثر است.

براساس گزارشی از **Harvard Business Review**، امروزه منتورینگ چیزی فراتر از آموزش و مشاوره است. در واقع شرکت‌های بزرگ حتی برای مسائل استراتژیک خود، رهبری و نحوه تفکر مدیران از این روش استفاده می‌کنند. محققان به این نتیجه رسیدهاند که این رویکرد باعث حفظ، به‌روزرسانی و فراگیرتر شدن مهارت‌های مدیران و کارکنان در سازمان خواهد شد و به مرور زمان تغییر فرهنگ سازمانی و پذیرش تنوع در سازمان را به همراه خواهد داشت.

این فرآیند به‌عنوان بخشی از یک استراتژی آموزش و توسعه می‌تواند عملکرد کارکنان را بهبود ببخشد و موفقیت سازمان شما را تقویت کند. همچنین امروزه در دنیا، منتورینگ به بخش جدایی‌ناپذیر فرآیند جذب نیرو و استراتژی‌های حفظ کارکنان تبدیل شده است. در پایان باید یادآور شد برای همگام شدن با تغییرات دنیا، باید روش‌های سنتی را با روش‌های نوین جایگزین کرد و از این روش‌ها در جهت افزایش بهره‌وری سازمان بهره جست.

برای آگاهی از دوره‌های آموزشی مرتبط با این مطالب می‌توانید به سایت مرکز آموزش گروه رسانه‌ای «دنیای اقتصاد» به آدرس http://lms.den.ir مراجعه کنید.

مهندس امیرمیثم گیاهی
کارآفرین حوزه دیجیتال، منتور و مربی کسب‌وکار

گزارش

نسب البرزی بنیانگذار تصوف ایرانی، افسانه یا واقعیت (بخش اول)

حسین جوادان

«حبیب عجمی» که بسیاری او را بنیانگذار تصوف ایرانی دانسته‌اند، یکی از اولین و نامدارترین چهره‌ها در عرفان است که در دهه‌های نخستین پیدایش اسلام زیسته است. گفته‌اند که نامش حبیب بن محمد و کنیه‌اش ابومحمد بوده و در منابع مختلف از او با نام‌های «زید»، «حبیب عجم»، «حبیب عجمی» یا «حبیب فارسی» یاد کرده‌اند ولی در هیچ‌یک از این منابع، اطلاعی از تاریخ و محل تولد او در دست نیست. درحالی که در خصوص تاریخ درگذشت او چند روایت مختلف وجود دارد و دامنه این روایات، از سال ۱۱۹ تا ۱۵۶ هجری قمری را دربرمی‌گیرد. (۱)

عطار نیشابوری در کتاب گرانسنگ تذکرة‌الاولیاء در ذکر حبیب عجمی، او را با القابی نظیر «ولی قُبه غیرت، صفی پرده وحدت، صاحب صدق و همت و کرامات و ریاضات کامل» توصیف کرده است. آنچه به‌طور خلاصه از ذکر احوال او در این کتاب به دست می‌آید این است که حبیب، اصالتا ایرانی بوده و در شهر بصره اقامت داشته و در ابتدا مالدار و باخاطر بوده و ثروت فراوانی داشته است. سپس در اثر حادثه‌ای دچار تحول روحی می‌شود و با شاگردی و طی طریق نزد حسن بصری (۲)، عارف بزرگ هم‌عصر خود و تحمل ریاضت‌های فراوان به مقامات والای عرفانی می‌رسد تا جایی که احتمال داده‌اند شاید مقام علمی و عرفانی او از استادش نیز فراتر رفته باشد. حبیب پس از توبه و تحول روحی، همه ثروت خود را بین فقرا و کسانی که به آنها یاری داده بود تقسیم می‌کند تا جایی که هیچ مال و ثروتی برای او باقی نمی‌ماند. در خصوص وجه تسمیه عجمی، روایات مشابهی در تاریخ نقل شده، به‌طور مثال، عطار نیشابوری در همان کتاب، علت آن را چنین دانسته است که: [همه شب و روز از حسن [بصری] علم می‌آموخت و قرآن نمی‌توانست آموخت، عجمی از این سبب‌ش گفتند)، و اکبر ثبوت در کتاب «حسن بصری، گنجینه دار علم و عرفان» گفته است: (او را عجمی از آن گفتند که قرآن را در نماز به فارسی می‌خواند، زیرا زبان او در تکلّم به عربی روان نبود). (۳)

تا جایی که نگارنده این سطور جستجو کرده، نام حبیب عجمی و ذکر احوال او در کتاب‌های متعددی نظیر «تذکرة‌الاولیاء» از عطار نیشابوری، «کشف المحجوب» از علی بن عثمان هُجویری، «جواهر الاسرار و زواهر الانوار - شرح مثنوی معنوی-» از کمال‌الدین حسین بن حسن خوارزمی، «صفه الصفوه» از جمال‌الدین ابوالفرج عبدالرحمان بن علی بن محمد الجوزی، «کشف الاسرار و عده الابرار - معروف به تفسیر قرآن خواجه عبدالله انصاری-» از رشیدالدین ابوالفضل میبدی، «حلیه الاولیا و طبقات الاصفیاء» از ابی نعیم احمد بن عبدالله اصفهانی، دو کتاب «پیران طریقت» و «چهار پیر طریقت» از جواد نوربخش، «لغت‌نامه دهخدا»، دو کتاب «فتوت‌نامه‌ها و رسائل خاکساریه» و «سخنوری» از مهران افشاری، «خزینه الاصفیا» از غلام سرور صاحب لاهوری و تعدادی کتاب و رساله و تذکره دیگر در باب تصوف آمده است و ضمناً در صفحه ۳۲ کتاب «سخنوری» که شامل شعرهای مراسم سخنوری (۴) است که در تکیه‌ها و قهوه‌خانه‌ها برگزار می‌شد و همچنین حاوی تحقیقی تازه در خصوص پیشینه مراسم سخنوری است و نویسنده آن به نام مهران افشاری، تاکنون سی و چند سال در زمینه آیین قلندری و خاکساری و اهل فتوت و طریقت عجم و مراسم سخنوری به تحقیق و نگارش کتب و مقالات متعدد پرداخته است، از نسخه خطی کتابی کوچک با نام «وسیله النجاه» نام برده شده که نوشته مشهدی محمد مهدی تبریزی درویش اختیار به سال ۱۲۲۶ هجری قمری است و گویا تاکنون تنها سند مکتوب به دست آمده از درویشان عجم در شرح طریقت عجم است که جناب مهران افشاری آن را تصحیح و در کتاب دیگر خود با نام «فتوت‌نامه‌ها و رسائل خاکساریه» (۵) منتشر کرده است. در «وسیله النجاه» درباره تاسیس طریقت عجم، روایتی آمده که: «در زمانی که امیر مومنان علی (ع) به خلافت رسید، یکی از محبان آن حضرت، مردی بنام زید از مردمان برقان (۶) قزوین که در شعر و شاعری حبیب تخلص می‌کرد و به حبیب عجم شهرت داشت، به نزد [ایشان] رفت و از تنگی معاش خود گفت. حضرت، کاغذ مناحی خود را نوشت و به دست وی داد که به هر شهری و سرزمینی برود، بتواند مداحی کند و طریقت عجم، باین گونه آغاز گردید.» همچنین در همان کتاب، وسیله النجاه، در خصوص هفده‌صف پیشرو که علاوه بر درویشی، سخنوری و مداحی و منقبت خوانی نیز می‌کردند، از یک چهره برغانی دیگر هم طی داستانی نام برده شده که بدین شرح است: «در عهد آزادخان افغان (متوفی ۱۳۴۷ق) آنویسنده وسیله النجاه، احتمالاً آزادخان افغان را با محمودخان افغان (متوفی ۱۱۳۷ق) اشتباه کرده است» که بر ضد صفویه خروج کرد و در اصفهان بر تخت سلطنت نشست و مذهب تشیّع را ممنوع کرد، درویشی مداح به نام (وحشی) از اولاد همان حبیب عجم که در برقان قزوین می‌زیست به اصفهان آمد و کفن پوشید و تبرزین به دست گرفت و با شانزده درویش دیگر در خیابان‌های اصفهان با فریاد در منقبت علی (ع) شعر خواندند و مداحی نمودند، خبر به گوش آزادخان افغان [محمودخان افغان] رسید و برآشفت و فرمان داد تا گزمه‌هایش آن هفده درویش را بگیرند و بکشند. شیعیان در دفاع از آن درویشان برخاستند و آشوب برپا کردند و بر آزاد افغان [محمودخان افغان] حمله بردند و او را کشتند. آغاز تشکیل هفده سلسله یا هفده صنف عجم از آن هنگام بود.» (۷)

کاملاً مشخص است که این ماجراها رنگ افسانه و افراق دارند، مثلاً براساس منابع تاریخی، علت فوت محمودخان افغان چیز دیگری بوده است، حتی علت فوت آزادخان افغان نیز بیماری خُنّاق (دیفتری) بوده است، اما شاید بتوان رگه‌هایی از واقعیت را در قسمت‌هایی از این روایتها یافت. ما در اینجا قصد و مجال پرداختن به آن هفده نفر یا هفده صنف را نداریم، فقط به همین میزان بسنده می‌کنیم که درویشان عجم، مداحی و منقبت خوانی را فقط منحصر به ۱۷ صنف مخصوص می‌دانستند و در خصوص این اصناف هم در کتب مختلف، اختلاف نظر وجود دارد، ضمناً برخی اصناف، نظیر قصابی هم‌اجازه مداحی و منقبت خوانی نداشتند. برای مطالعه بیشتر در این خصوص می‌توان به کتاب سخنوری مراجعه کرد، اما می‌خواهیم در خصوص درستی نسبت دادن حبیب عجمی و وحشی به برغان، نکاتی را بنویسیم و همچنین بررسی کنیم که آیا این حبیب عجمی همان است که در تذکره الاولیاء و دیگر کتاب‌ها از او یاد شده یا نه.

یک - تا آنجا که جستجوهای نگارنده نشان می‌دهد، تنها منبعی که به برغانی بودن حبیب و وحشی اشاره کرده، وسیله النجاه است که در سال ۱۲۶۶ هجری قمری توسط یکی از درویشان طریقت عجم نوشته شده است و در هیچ یک از کتاب‌ها و منابع دیگر که به ذکر احوال اهل صوفیان یا شرح تاریخ تصوف پرداخته‌اند، چنین اشاره‌ای وجود ندارد. باتوجه بهاینکه نویسنده وسیله‌النجاه، حبیب و وحشی را از مردمان برغان دانسته، پس احتمالاً محل تولد آنها را نیز برغان می‌دانسته، اما در برخی منابع مجازی و متأخر، نظیر سایت اینترنتی ویکی فقه (۸) در توضیحات مربوط به حبیب عجمی، آمده است که از زادگاه و تاریخ تولد [او] اطلاعی در دست نیست که این موضوع نشان می‌دهد که نویسندگان و گردانندگان سایت فوق، از وجود کتاب وسیله‌النجاه بی‌خبر بوده‌اند. در خصوص تاریخ وفات حبیب هم در این سایت به برخی از منابع، نظیر خزینه الاصفیاء که تاریخ وفات او را سال ۱۵۶ هجری [قمری] ذکر کرده اشاره‌ای نشده است. بنابراین مشخص است که گردانندگان یا تنظیم‌کنندگان این مطلب اینترنتی، به همه منابع، به‌صورت جامع و مانع دسترسی نداشته‌اند.

در ادامه باید گفت: اینکه نویسنده وسیله النجاه، با استناد به چه منبعی، چنین ادعایی کرده مشخص نیست، اما اگرچه از نظر زمانی، فاصله نگارش این کتاب تا دوران حیات حبیب، فاصله بسیار زیادی است و داستان نقل شده از حبیب کاملاً ماهیت افسانه‌ای دارد، اما فاصله نگارش کتاب تا دوران حیات وحشی نزدیک‌تر بوده و داستان مربوط به وحشی، جنبه تاریخی بیشتری دارد و تا حدّی از جنبه افسانه‌ای دورتر است.

دو - مشخص نیست که نویسنده کتاب وسیله النجاه بر چه اساسی، وحشی را با فاصله زمانی حدود ۱۱ قرن از حبیب، از اولاد او دانسته است، اما آنچه می‌دانیم این است که در عصر حیات وحشی، تشیّع، آن هم تشیّع آمیخته با جهاد و تعصب و جان‌فشانی، در برغان رواج و استقرار داشته و این دوره همزمان با حیات چهره شیعی مهمی نظیر ملا محمد ملاکته (۹) بوده و جالب اینجاست که همانگونه که ظاهراً وحشی، باانگیزه دفاع از تشیّع و با قصد جهاد و مبارزه، به‌صورت کفن‌پوش به اصفهان رفته تا با سلاطان وقت، [محمودخان افغان] که دستور ممنوعیت تشیّع را صادر کرده بود، بجنگد علمای خاندان برغانی نیز در آن زمان و زمان‌های بعد، هرکدام به‌نحوی در حال جهاد و مبارزه با انحرافات و بدعت‌های ایجاد شده در تشیّع بودند و حتی در این راه، کارشان به تبعید (۱۰) و شهادت (۱۱) نیز کشیده است. پس اسلام سیاسی و غیرت و تعصب شیعی، توأم با انگیزه‌های جهادی و همچنین مبارزه علمی و عملی با انحرافات دینی جامعه و حاکمان وقت، در برغان سابقه داشته است.

سه - وجود حسینیه اعظم در روستای برغان که قدمت آن به حدود سال ۸۶۰ هجری قمری نسبت داده شده است و برپایی آیین تعزیه در آن و شباهت مبانی موجود بین تعزیه و مراسم سخنوری که توسط درویشان عجم صورت می گرفت و محل اجرای آن نیز صرفاً در قهوه‌خانه‌ها و تکیه‌ها (حسینیه‌ها) بود، می‌تواند قرینه‌ای بر آشنایی اهالی برغان با آیین سخنوری و یا گرایش احتمالی وحشی به این مراسم باشد.

ادامه دارد...

رئیس کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر هشتگرد
Hosseinjavadan@gmail.com

بریده جراید

برخاسته از تئاتر، ماندگار در سینما

ایران؛ احمد طالبی‌نژاد، منتقد سینما - هفته پیش رو سالروز تولد سه بازیگر بزرگ سینما و تئاتر ایران است؛ عزت‌الله انتظامی، پرویز پرستویی و رضا کیانیان. متعلق به دو نسل از بازیگران سینما و تئاتر ایران که هر سه وجوه مشترک دارند. نخست این که خاستگاه هر سه آنها تئاتر است. عزت‌الله انتظامی فعالیت اش را در اواخر دهه ۳۰ و اوایل دهه ۴۰ از تئاتر کلاسیک ایران آغاز کرد، کیانیان در دهه ۵۰ و پرستویی هم از کاخ جوانان شوش تئاتر را شروع کرد و به عرصه‌های بزرگ‌تر رسید.

این وجه مشترک از آن جهت مهم است که هر سه جدا از ویژگی‌های منحصر به فرد پرورش یافته دامان تئاتر هستند. بازیگری که از تئاتر شروع کرده، تجربه و در رو با نفس تماشاگر را دارد، متن‌هایی کار کرده که توسط فرهیختگان نوشته شده‌اند و دارای ارزش‌های ویژه هستند؛ طبعاً بازیگر بهتری نسبت به کسی است که نه صدایش پرورش پیدا کرده، نه ذهنش و نه از نظر بدنی آمادگی دارد.

بدن و بیان سرفصلی مهم و مفصل در آموزش تئاتر است و به بارور شدن ذهن و آماده شدن بدن بازیگر کمک می‌کند. تفاوت خاصی بین بازیگری روی صحنه و جلوی دوربین است و بازیگری تئاتر بسیار دشوارتر از بازیگری سینماست؛ در تئاتر به تداوم حس نیاز است اما چنین چیزی در سینما ضرورت ندارد. این سه بازیگر علاوه بر تئاتر، در سینما هم حضور موفقی داشته‌اند.

نوع بازی آنها البته متفاوت است. عزت‌الله انتظامی معتقد به سیستم استانیسلاوسکی است، یعنی غرق شدن در نقش در حدی که فراموش کنی که چه کسی هستی. نمونه بازی درخشان او در فیلم «گاو» از همین دست است.

او چنان در نقش «مش حسن» و «گاو» فرو می‌رود که برای مخاطب بسیار باورپذیر می‌شود. بالعکس رضا کیانیان چنین اعتقادی ندارد، چنانکه خود در کتاب «شعبده بازیگری» می‌گوید «بازیگر هر نقشی که بازی می‌کند، همان جا تمام می‌شود و بلافاصله از نقش بیرون می‌آید، خودش می‌شود. اگر قرار باشد برای فیلمی که دو ماه طول می‌کشد در قالب همان نقش بمانی پس زندگی شخصی‌ات چه می‌شود؟» بر این اساس کیانیان بیشتر پیرو متد «استلا آدلر» در بازیگری است.

پرستویی در تکنیک بازیگری به انتظامی نزدیک‌تر است. او هم پرورش یافته نوعی از تئاتر است که بیشتر حس در آن نقش دارد و البته خودش هم در نقش‌های حسی بشدت درجه یک است؛ دودو زدن چشم‌هایی که اشک در آن حلقه بسته و آماده گریه است، صورتی که کاملاً در اختیار است و حس‌ها را بخوبی منتقل می‌کند. این از خوشبختی سینما و تئاتر ما است که آدم‌هایی از این دست دارد.

به نظر می‌رسد در سه چهار دهه اخیر به لحاظ بازیگری از کارگردانی جلوتر هستیم؛ بازیگرانی مؤلف داریم که هر نقشی را از آن خود می‌کنند و طوری بازی می‌کنند که حس می‌کنی علاوه بر آنچه در فیلمنامه آمده، پشت نقش فهم و شعور بازیگری هم جریان دارد. بازیگران مؤلف یا بازیگران خردمند کسانی هستند که دوره ندارند بلکه در همه دوران می‌توانند موقعیت خود را حفظ کنند و حضور داشته باشند، مثال روشن اش از نسل گذشته، آنتونی کوین است و در سینمای ایران هم کسانی همچون استاد عزت‌الله انتظامی. یاد و خاطرشان گرامی باد.

ستاره‌ها اما بازیگرانی هستند که دوره دارند، یک شبه می‌آیند و می‌روند، شبیه ستاره که به محض جلوه‌گری خورشید از فروغ می‌افتند. برخی ممکن است ستاره نباشند ولی بازیگر و هنرپیشه هستند؛ زحمت کشیده‌اند و اصول و تکنیک این کار را می‌دانند. پرویز پرستویی و رضا کیانیان از این جمله هستند. به سهم خود تولد آنها را به همه علاقه‌مندان و اهالی سینما و تئاتر و کسانی که برای هنر بازیگری ارزش قائل هستند تبریک می‌گویم.

اوقات شرعی فردا

اذان صبح	طلوع آفتاب	اذان ظهر	غروب آفتاب	اذان مغرب
۰۴:۰۳	۰۵:۴۸	۱۳:۰۳	۲۰:۱۸	۲۰:۳۹

فال روز

امروز با حافظ

من از تو پیش که نالم که در شریعت عشق
معاف دوست بدارند قتل عمدا را
تو همچنان دل شهری به غمزه‌ای ببری
که بندگان بنی سعد خوان یغما را
در این روش که تویی بر هزار چون سعدی
جفا و جور توانی ولی مکن یارا

خوانش

کی خبر مرا به تو می آورد؟
نسیم خنکی که موهایت را تکان می‌دهد صدای من است
بارها از تو می گذرد
و تو او را نخواهی شناخت

نیما یوشیج

برگه

یقیناً خاک و کود لازم است تا گل سرخ بروید. اما گل سرخ نه خاک است و نه کود.

پونگ